

2023

6th Semester Examination

SANSKRIT (Honours)

Paper : DSE 3-T

[CBCS]

Full Marks : 60

Time : Three Hours

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates are required to give their answers
in their own words as far as practicable.*

[Sanskrit Linguistics]

1. यथामति प्रश्नदशकस्य उत्तराणि प्रदीयन्ताम् (संस्कृतभाषया देवनागरी लिप्या)। 2×10=20
 - (a) भाषाविज्ञानदृष्ट्या भाषाया का परिभाषा?
 - (b) 'Linguistics', 'Philology' — चेति शब्दद्वयस्य कौ अर्थौ ?
 - (c) व्याकरणं किम्?
 - (d) वाग् यन्त्रं किमिति सम्यगुपेण स्पष्टीक्रियताम्।
 - (e) उच्चारणमूलक-ध्वनि-विज्ञानमिति पदेन किं बोध्यते?
 - (f) OIA — इत्यस्य कोऽर्थः ?

P.T.O.

- (g) इन्दो-इउरोपीय-भाषायाः समयकालः कः ?
- (h) 'Phone' — इत्यनेन किं बोध्यते ?
- (i) 'Syntax' — इत्यस्य कोऽर्थः ?
- (j) 'Morphology' — इति पदेन किं निर्दिष्टम् ?
- (k) ध्वनि-सूत्रं किम् ?
- (l) ध्वनितरङ्ग-विज्ञानं श्रवणमूलक-ध्वनिविज्ञानं किम् ?
- (m) समीभवनं किम् ?
- (n) का नाम स्वरभक्तिः ?
- (o) द्वयोः भाषाविज्ञानिनोः नामनी उल्लिख्येताम् ।
2. अधोद्धृतेषु चतुरः विषयानाश्रित्य टीकाः विरचनीयाः
(संस्कृतभाषया देवनागरी लिप्या च) । 5×4=20
- (a) Allophone
- (b) ग्रीक-भाषापरिवारः
- (c) आर्य-भाषापरिवारः
- (d) ग्रासमान-महोदयस्य ध्वनिसूत्रम्
- (e) ऐतिहासिक-भाषाविज्ञानम्
- (f) प्राचीन-भारतीया आर्यभाषा

3. प्रश्नद्वयं समाधेयम्।

10×2=20

- (a) वैदिक-संस्कृतभाषाद्वयस्य तुलनात्मकालोचना विधीयताम्।
- (b) भाषाविज्ञानं कथं विज्ञानपदवाच्यम् — इति सकारणं स्पष्टीक्रियताम्।
- (c) 'केन्तुम्', 'शतम्' — इति पदद्वयेन किं बोध्यते? अस्य तात्पर्यं च विशदीक्रियताम्।
- (d) रामायण-महाभारतयोः भाषावैशिष्ट्याणि उल्लिख्यन्ताम्।

P.T.O.